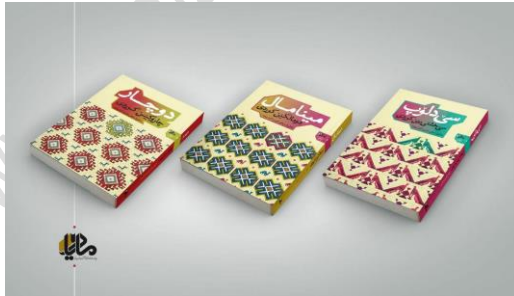

انتشار سه کتاب، از شاعر گُرد خراسانی؛
سپاهی لایین، به فتح قله‌های بلند می‌اندیشد

علیرضا سپاهی لایین

شناسنامه کتاب: «سه‌دلوپ»، علیرضا سپاهی لایین، نشر مادیار، سنندج ۱۳۹۹.

ISBN: 9786226274425

Website: www.kurdishbookhouse.com

Telegram: <https://t.me/kurdishbookhouse>

تایبەت بە مائێر کتێبەر کوردەر

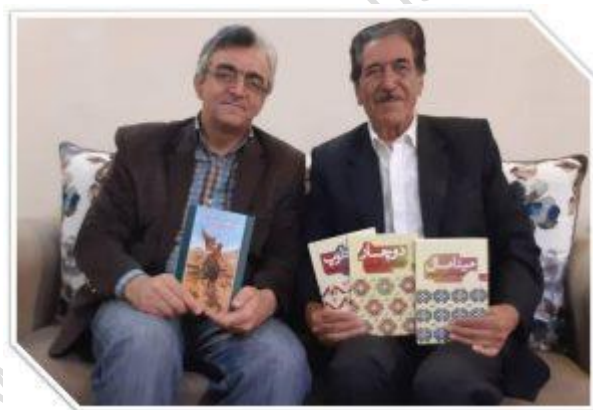
به گزارش پایگاه خبری خانه کتاب گُردی، انتشار همزمان سه مجموعه از شعرهای گُردی علیرضا سپاهی لایین (شاعر شناخته‌شده‌ی خراسانی) موجی از امیدواری و خودباوری در میان کردهای خراسان پدید آورده‌است.

در این روزها که اخبار کرونا، کام همه را تلخ کرده، یک اتفاق خوش، امید و اشتیاق و شادی را به خانه‌ی گُردهای خراسان آورده و آنها را در سرآغاز راهی نو برای سرزندگی و بالندگی ذوقی و قلمی، قرار داده‌است .

بنا به این همین گزارش، چاپ همزمان سه کتاب شعر کردی علیرضا سپاهی لایین در خراسان، برای کردهای دورافتاده از دیگر خواهران و برادران خود، موجی از شور و نشاط فرهنگی به همراه آورده است.

علیرضا سپاهی لایین، در ارتباط با این خبر، به خبرنگار پایگاه خبری خانه کتاب کردی، گفت: «بسیار خوشحالم که بعد از چاپ بیش از 10 جلد کتاب شعر فارسی، بالاخره دارم شعرهای زبان مادری‌ام را هم در دسترس علاقمندان و همزبانانم می‌گذارم. چاپ این سه مجموعه شعر کوتاه، از جمله نخستین گامهایی است که برای فتح قله‌های بلند و باشکوه شعر امروز برمی‌دارم و امیدوارم با انتشار دیگر اشعار گُردی‌ام، به سهم خودم به وزن و اعتبار شعر گُردی جهان، بیفزایم و دل همزبانان و هممنزادان عزیزم را قدری شاد کنم.»

سپاهی لایین، ضمن اعلام اینکه در این سه کتاب علاقمندان با ظرفیت‌ها و زیبایی خاصی از گویش گُردی خراسان روبرو خواهند شد، افزود: «زبان کردی، زبان عشق و احساس و حماسه است، در عین حال در این کتاب، کوشیده‌ام مسایل انتقادی و اجتماعی و حتی فلسفی را نیز، در قالب‌های کوتاه و کلماتی موجز و شورانگیز، به مخاطبان مشکل‌پسند و ریزین و نوجو، عرضه کنم و نشان بدهم که زبان کردی، زبانی گویا و تواناست و از پس بازنمایی شاعرانه‌ی هر مضمون مربوط انسان معاصر برمی‌آید.»

استاد کلیم‌الله توحیدی و علیرضا سپاهی لایین

استاد کلیم‌الله توحیدی (نویسنده و پژوهشگر بزرگ گُردهای خراسان) نیز در گفت و گو با خبرنگار پایگاه خبری خانه کتاب کردی، با تاکید بر اهمیت چنین رخدادی تاکید کرد: « سپاهی لایین، از جمله دلسوزان جدی و خستگی‌ناپذیر زبان و فرهنگ گُردی در خراسان

است که ما همه امید فراوانی به او داریم. او امروزه نه تنها در عرصه‌ی شعر کردی، که در میان شاعران فارسی‌سرای ایران نامی شناخته شده و مهم به شمار می‌رود. چاپ کتابهای گُردی علیرضا سپاهی لایین، ماحصل سالها تلاش و تقلای خالصانه‌ی یکی از فرزندان گُرد خراسان برای اثبات شایستگی‌های زبانی و فرهنگی مردمش و به‌نوعی گزارش عاشقانه‌ی او از شرایط انسان و اندیشه و احساس و عواطف و تاریخ گُردهای ساکن این سرزمین است.»

گلی شادکام

گلی شادکام، بانوی فعال فرهنگی و پژوهشگر نام‌آشنای گُرد خراسانی نیز، در جواب این سوال که «دلیل اهمیت شعر سپاهی لایین چیست؟»، گفت: « شعر سپاهی لایین، باتوجه به روانی اوزان و

شیرینی بیان و اشراف شاعر بر مفاهیم و مضامین و خلوص واژگان کردی، برای همه‌ی شعر دوستان و بخصوص گُردزبانان بافرهنگ و هنرمندان عزیز که همیشه از فقدان چنین اشعاری رنج برده‌اند، منبع و مرجع خوبی برای مطالعه و استفاده فراهم کرده است و باتوجه به کیفیت چاپ و آراستگی و ویراستگی و استاندارد نوشتاری آثار، می‌توان گفت که اتفاقی منحصر بفرد و تعیین‌کننده در شعر گُردی خراسان رخ داده است.»

شیرکوه پهلوانی

شیرکوه پهلوانی (فعال فرهنگی ادبی گُرد خراسان) نیز، در خصوص ارزش نشر این کتابها در این مقطع تاریخ، به خبرنگار ما گفت: «سپاهی لایین در 30 سال گذشته، برای پاسداری از زبان مادری‌اش رنج و سختی بسیار کشیده است و 30 سال به زبان گُردی شعر نوشته که متأسفانه امکان نشرش به دلایل گوناگون فراهم نبوده و حالا به لطف مردم و نگاه فرهنگی مسئولین و حمایت و تقاضای اهل قلم

گُرد، فرصت انتشار بخشی از شعرهایش را در قالب سه کتاب زیبا و خواندنی، پیدا کرده است و این برای ایشان و برای ما همه اهمیتی ویژه دارد.»

خبر پایگاه خبری خانه کتاب کردی، همچنین می‌افزاید: سه کتاب؛ سه دلوپ (مجموعه 1000 سه‌خستی)، مینا مال (بیش از 300 دوبیتی) و دوچار (بیش از 300 چاروک)، با محتوای شاعرانه و خیال‌انگیز و کردانه، و با بهره‌گیری از طرح جلد‌های زیبایی ملهم از نقوش فرش و سفره‌ی کردی خراسان، بی‌هیچ اغراقی، سه‌گانه‌ای دلنشین و ماندگار از شعر و ذوق کردی به‌شمار می‌رود که می‌تواند برای هر شعر دوست گُردی، لحظاتی سرشار از اندیشه و احساس و عشق به هویت فراهم آورد.

این گزارش خبری، لازم به یادآوری می‌داند که سه مجموعه شعر سه‌دلوپ، مینا مال و دوچار، هرکدام در تیراژ 1000 نسخه، به همت و حمایت انتشارات مادیار سنندج با مدیریت جناب سردار موکریانی، روانه‌ی بازار نشر شده‌است. این کتابها هم‌اکنون در کتاب‌فروشی‌های خراسان، تهران و غرب کشور، در دسترس ادب‌دوستان گُرد قرار دارد. در معرفی قالب‌ها و ویژگی اشعار سه کتاب اخیر علیرضا سپاهی لایین، باید ذکر شود که:

سه‌دلوپ مشتمل بر 1000 سه‌خستی است و سه‌خستی، نوعی قالب شعر هجایی-عروضی (هشت هجایی/ نزدیک به: مستفعلن،

مستفعلن) خاص کردهاست با قدمتی بیش از 1000 ساله که از سه مصرع موزون و مقفی و پیرامون مضمونی واحد، شکل گرفته است. این نوع شعر، در سالهای اخیر به جامعه‌ی ادبی فارسی نیز معرفی شده و با عنوان سه‌گانی، در میان شعرای ایران طرفداران جدی یافته است .

«مینامال»، مجموعه‌ی بیش از 300 دوماک است و دوماک، همان قالبی است که در زبان فارسی به آن دوبیتی می‌گویند با همان وزن عروضی «مفاعیلُن، مفاعیلُن، مفاعیلُن». این نوع شعر، در چهار مصرع و پیرامون عشق و اندوه و عواطف سروده می‌شود.

«دوچار»، مجموعه‌ای از چاروک‌های خاص گُردی است و این قالب تاکنون به شکل فراگیر معرفی نشده است. چاروک، مشتمل بر چهار مصرع است با اوزان عروضی مختلف که عموماً 5 تا 7 هجایی اند و نهایتاً بیش از 10 یا 11 هجا ندارند. دوچار، اولین مجموعه رسمی از این قالب شعری است که منتشر می‌شود و می‌توان گفت، با توجه ظرفیت خاص این نوع شعر و توان شاعر در خلق مضامین، می‌تواند توجه علاقمندان شعر و زبان کردی را به خود جلب کند .

در پایان، چند نمونه از شعرهای این سه مجموعه را با هم بخوانیم:

از کتاب سه دلوپ:

مه‌زار

یه‌ک ب یه‌ک چوونه سهر دارئ

که‌س لاشئ وان، نه‌دین جارئ

ب‌گریم ل سهر کئ مه‌زارئ؟

مزار

یکی یکی روی دار رفتند
 جنازه‌هاشان هم به زیر نیامد
 من بر روی کدام مزار گریه کنم؟

**

رازی

ب ئشقا هووریین بهشتی
 مالا خه لکئی دانه پشتی
 کهر ژی کو رازینه گشتی!

راضی

به عشق حوریان بهشتی
 خانه مردم را بار پشتشان کردند
 خرهای باربر هم که همیشه راضی‌اند همه!

از کتاب مینامال:

ئەم و خوهدی

م گۆت: باقۆ چما ئەم کورد ها نه؛

ل هەر دەر سا مه را دەرد و به لا نه؟

ب چاقهک تژی هیستر گۆت: ئه‌ری، کورد

خوهدی سا بیکه سین مینا خوہ دا نه!

ما و خدا

گفتم: پدر چرا ما کردها این چنین هستیم؛

همه جا با مصیبت و رنج روبرو می‌شویم؟

با چشمی اشکبار گفت: بله

خدا ما را برای آدمهای تنهایی مثل خودش، آفرید!

**

تو هاتی

م گوٓت: مالا دهات دیسا بهاره‌ک

ددان دیسا گولان نیشان ژ یاره‌ک

ژ ته، سا من خه‌به‌ر تانی سیاره‌ک...

تو هاتی و ته گشتی دان، ب جاره‌ک!

آمدی

گفتم: ایکاش دوباره بهاری می‌آمد

گل‌ها، دوباره نشان از یار می‌دادند

سواری می‌آمد و از تو خبری می‌آورد...

تو آمدی و همه‌ی آرزوهایم یکجا برآورده شد!

از کتاب دوچار:

گاشه

ژ سەر سێدارێ

ئەم نایین خواری

گاشه دنیا، مه

ببینه جاری!

شاید

از بلندای دار

پایین نمی‌آییم

شاید که دنیا

یکبار تماشایمان کند!

کورد

تییڤن ئه‌لفبایڤ

رژیاڤه به‌ر بایڤ

په‌یڤین کتابا کورد

ره‌شیان ل دنیاڤ!

کتاب کرد

حروف الفبا

پیش پای باد ریختند

کلمات کتاب گُرد

در دنیا پراکنده شدند!

■ به کانال "خانه کتاب گُردی" بپیوندید:

■ Telegram: <https://t.me/kurdishbookhouse>